Poštnina plačana v gotovini

Maribor, sreda 8. maja 1935

Štev. 104

Leto IX (XVI)

Cena 1 Din

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA"

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Velika bitka za evropski mir

Podpis obrambnega sporazuma med Francijo in sovjetsko Rusijo, ki sta ga začasno podpisala francoski zunanji minister Laval in ruski poslanik v Parizu Patjomkin in ki ga bodo definitivno podpisali ob priliki Lavalovega obiska v Moskvi 14. tm., je nedvomno — to priznavajo celo merodajni krogi v Berlinu in na Dunaju — »najresnejši dogodek v mednarodni politiki« (mnenje Berlina!) in »velik dogodek za konsolidacijo evropskega miru« (mnenje Dunaja.). Z velikim zadovoljstvom je vzela dogodek na znanje ogromna večina francoske javnosti, le ekstremno desničarsko časopisje še izraža bojazen glede boljševiške propagande. Britanski vladni in politični krogi so pakt Pariz - Moskva brez izjeme s simpatijo pozdravili in angleško časopisje naglaša, da je »končana velika bitka za evropski mir«. Poljsko časopisje konstatira z zadovoljstvom, da pomeni pakt »nov poskus za utrditev evropskega miru«. V Rimu so mnenja, da bo francosko-ruski pakt mnogo olajšal situacijo na podunavski konferenci in znatno pripomogel k razčiščenju političnega položaja v vzhodni Evropi. Kratko: **vsa Evropa je sprejela francosko-ruski pakt kot nekaj dobrega, in naravnost čutilo se je, kako si je evropska javnost oddahnila.**

Francosko-ruski sporazum pomeni prilagodenje vzhodnega pakta, kakor ga je zamislila Francija pred letom dni, na novo evropsko konstelacijo, ki trenutno ni omogočala pristopa k vzhodnemu paktu niti Nemčiji niti Poljski. Za obe ti državi so ostala vrata odprta, da v pripravnem in za nju ugodnem trenutku pristopite k sistemu paktov, **ki se naj končno zlijejo v enotni vzhodno-evropski pakt.** Zakaj francosko-ruski sporazum se giblje strogo v mejah statuta in pakta Društva narodov in je povsem v okviru in duhu te velike mednarodne organizacije. Predvideva izključno medsebojno pomoč za primer napada na eno izmed obeh pogodbenic s tretje strani, pa še to v zvezi s konzultacijo sveta društva narodov v smislu člena 10 njegovega pakta. V dodatnem zapisniku se poleg podrobnih določb o načinu vzajemne pomoči poudarja, da boste obe državi tudi še vnaprej delali na to, **da se sklene vzhodni pakt.**

V tej smeri so na vidiku novi napori. V teku so že razgovori med Moskvo in Prago za sklenitev rusko-češkoslovaškega sporazuma. Mali antanti je odprta pot za zbližanje z Moskvo. Službena sovjetska poročevalska agencija »Čas« tudi že poroča, **da prideta 20. tm. v Moskvo češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš za češkoslovaško republiko in romunski zunanji minister Titulescu** v imenu male antante. V Moskvi ostaneta tri dni in bosta v tem času vodila razgovore in pogajanja s sovjetskimi državniki. Titulescu kot zastopnik male antante in balkanskega sporazuma, dr. Beneš za ČSR, **da se sklenejo obrambni sporazumi po vzorcu francosko-ruskega pakta med Rusijo in Češkoslovaško na eni ter Rusijo in malo antanto odnosno balkanskim sporazumom na drugi strani.** Verjetno je, da bosta oba sporazuma ob tej priliki tudi podpisana in da se bodo ob tej priliki vršili tudi razgovori o poglobitvi medsebojnih gospodarskih odnošajev, je na dlani.

Zabeležiti je pa treba še, **da se tudi baltiške države pripravljajo na pristop k sistemu paktov v vzhodni Evropi** in so že vprašale pri britanski vladi, če se strinja, da bi sklenile obrambne sporazume s sovjetsko Rusijo. Angleška vlada je odgovorila, da se to nje ne tiče, da pa odobrava načela, na katerih je sklenjen francosko-ruski pakt. Tako je pričakovati, da bo v najkrajšem času skoro vsa vzhodna Evropa strnjena v sistemu obrambnih paktov, iz katerega naj se končno izcimi **enotni vzhodni pakt.** Tudi Nemčija in Poljska se ne boste mogli trajno izolirati. Če še pripomnimo, da je v London dospela zaupna vest iz Moskve in Tokia, da bo še letos sklenjen pakt o nenapadanju med Rusijo in Japonsko, beležimo to samo kot kronisti po svoji dolžnosti. Londonski laburistični »Daily Herald« pravi, da se je Japonska odločila, odreči se načrtom za osvajanje vzhodne Sibirije, ter posvetiti svojo politično in gospodarsko pozornost prodiranju v Kitajsko, Rusija pa ji pri tem ne bi delala težav, nasprotno bi Japonska imela v sovjetih zaslombo, **če bi prišla navzkriž z Veliko Britanijo in Združenimi državami.**

Gotovo pa je eno: **velika bitka za evropski mir je v polnem teku.** Jugoslavija je in bo s svoje strani storila vse, da se bo bitka končala tako, kakor zahtevajo interesi evropskih narodov in vsega sveta.

V—S—

Avstrijska vojska podružnica italijanske

Senzacionalna vest „Berliner Tageblatta" — Reorganizacija avstrijske vojske po italijanskem načrtu in italijanskih častnikih

BERLIN, 8. maja. »Berliner Tagsblatt« objavlja senzacionalna odkritja svojega dunajskega poročevalca o pogodbi med avstrijskim podkancelarjem Starhembergom in Mussolinijem o reorganizaciji avstrijske zvezne vojske po italijanskih častnikih. List je dobil te informacije iz najzanesljivejšega vira, iz avstrijskih vojaških krogov samih. Starhemberg in Mussolini sta se namreč sporazumela, da se reorganizira avstrijska vojska po italijanskem vzorcu. V ta namen pošlje Italija na Dunaj vojaško misijo, ki jo bosta vodila dva generala, tvorilo jo pa bo več častnikov italijanskega generalnega štaba. Naloga te misije bo, napraviti iz avstrijske vojske podružnico italijanske vojske. V tem oziru se je reorganiziranje po italijanskih načrtih že pričelo. Obstoječe formacije gorskega topništva se pretvarjajo v šest polkov gorskega topništva. Batalion alpskih lovcev v Solnogradu je bil po navodilih iz Rima spremenjen v pehotni polk. Heimwehrovske čete se pa dodele vojski kot polvojaške formacije. Avstrijski vojaški ataše v Rimu, polkovnik Libitzky, je že prispel iz Rima na Dunaj in prinesel vladi reorganizacijske načrte italijanskega generalnega štaba. Vlada je odobrila te načrte kljub odporu večje skupine višjih avstrijskih častnikov. Libitzky je tudi že dobil nalog povabiti italijansko vojaško misijo čimprej v Avstrijo, da izvede reorganizacijo. List pravi, da ustreza reorganizacija avstrijske vojske čisto namenom in željam italijanske vlade. Zanimivo je sedaj vprašanje, kakšno stališče bo zavzela mala antanta, ki je bila vedno nasprotna oborožitvi Avstrije. Nemški tisk je že večkrat omenil to vprašanje kot bolno točko bodoče podonavske konference. Pričakovati je, da bo Italija v Rimu forsirala oborožitev Avstrije, nasprotovala pa oborožitvi uporne Madžarske in odmikajoče se ji Bolgarije.

Težavni napori za podonavski pakt

MED AVSTRIJO IN MADŽARSKO NA ENI TER MALO ANTANTO NA DRUGI STRANI SO NAČELNA NASPROTJA.

PARIZ, 8. maja. **Priprave za podonavsko konferenco so težje kakor se je prvotno pričakovalo. Sestanek Italije, Avstrije in Madžarske v Benetkah je pokazal, da bo težko spraviti v sklad želje in zahteve Avstrije in Madžarske z onimi držav male antante. Italiji se je sicer posrečilo pripraviti Madžarsko do tega, da je opustila svojo zahtevo po indirektni ingerenci nad madžarskimi narodnimi manjšinami v sosednih državah in dosežen je bil tudi neki kompromis glede revizionističnih zahtev, ki naj bi se formulirale tako, da bi ostale oprte samo na člen 19. pakta Društva narodov, nepopustljiva pa je ostala Madžarska glede svoje popolne vojaške enakopravnosti, ki je tudi noče vezati na garancijo meja in na obvezno intervencijo. Prav tako je tudi Avstrija ostala na svojem stališču, da mora biti vprašanje režima v Avstriji, kar pomeni tudi vprašanje vrnitve Habsburžanov, izključno njena notranja zadeva. V tem oziru se je v Benetkah napravil načrt, ki pa držav male antante gotovo ne bo zadovoljil. Zaradi tega bodo potrebna še naporna diplomatska posredovanja na obeh straneh.**

Italijanski podtajnik Suvich je takoj po svoji vrnitvi v Rim poročal Mussoliniju, nato pa sprejel francoskega veleposlanika de Chambruna, katerega je informiral o položaju, ki je nastal po sestanku Italije, Avstrije in Madžarske ter ga prosil za intervencijo Francije pri državah male antante in balkanske zveze. De Chambrun je takoj nato odpotoval v Pariz, da se sestane z Lavalom še pred njegovim odhodom v Moskvo. Francija bo svojo intervencijo pri državah Podonavja izvršila, toda najbrže šele po konferenci balkanske zveze v Bukarešti in sestanku male antante. Splošno se naglaša, da to posredovalno delo ne bo lahko, ker je znano, da mala antanta pod nobenim pogojem noče dovoliti niti vrnitve Habsburžanov v Avstrijo niti oborožitve Madžarske in Bolgarije ter zahteva prav tako odločno tudi odstranitev vsakih revizionističnih teženj Madžarske. Kako se bo našel iz tega kočljivega položaja izhod, zaenkrat še ni znano.

Italijanska mobilizacija

RIM, 8. maja. **Sedaj se objavljajo tudi uradni podatki o mobilizaciji italijanske vojske. Objavljeno je, da so mobilizirane sabaudska divizija in dve divizije fašistične milice. Poveljstvo nad temi divizijami so prevzeli generali Sommi, Gajemini in Mosconi. Istočasno je vrhovni komisar za vzhodno Afriko mobiliziral dve diviziji kolonialnih čet. Mimo tega so mobilizirani v Italiji tudi vsi oni vojni obvezniki letnika 1913., ki so odslužili skrajšani rok, tako, da je sedaj ta letnik popolnoma mobiliziran, kakor sta letnika 1911 in 1914. Mobilizirani pa so nadalje še nekateri polki iz Cuneje, Ravenne, Pavie, Formie in Cremone. Uradno se objavlja, da je ta mobilizacija bila potrebna zato, da se zavarujejo italijanske kolonije proti Abesiniji, ki je v zadnjem času sklenila z nekaterimi evropskimi to varnami orožja in municije večja naročila in jih deloma tudi že prejela. Nadalje je Abesinija sklenila izvesti po vsej državi mobilizacijo, abesinski cesar pa je tudi neprikrito pokazal bojno razpoloženje Abesinije. Odpošiljanje čet v Afriko se nadaljuje v pospešenem tempu.**

Nova španska vlada

MADRID, 8. maja. Lerroux je sestavil novo vlado državne koncentracije, v kateri samo levičarji niso zastopani. Novi kabinet tvorijo: predsedstvo radikal Lerroux, zunanje zadeve agrarec Rocha, pravosodstvo katolik Cannanuera, notranje zadeve neodvisnež Portella, vojno katolik Gil Robles, prosveta liberalni demokrat Duald, delo katolik Salmon, zdravstvo agrarec Velayo, javna dela radikal Maraco, finance neodvisnež Chaporieta, trgovina in industrija katolik Aisbur, promet katolik Lusia. Najmočneje je zastopana v vladi katoliška akcija, ki ima skupaj z agrarci absolutno večino. Zaradi sestave te nove vlade v Španiji zaenkrat še ne bo novih volitev.

OBISKI V RIMU.

RIM, 8. maja. Tu se zatrjuje, da bosta v najkrajšem času obiskala Rim dva ministra male antante.

LAVALOVO POTOVANJE V MOSKVO.

PARIZ, 8. maja. Včeraj dopoldne je bila seja francoske vlade, na kateri je Laval poročal o programu svojega potovanja v Moskvo. Na tej seji so bile določene in odobrene končne smernice za to potovanje. Laval bo odpotoval iz Pariza v četrtek zvečer in sicer preko Varšave. Po seji vlade je Laval sprejel sovjetskega poslanika Potemkina in razpravljal še ž njim o podrobnostih svojega potovanja v sovjetsko Rusijo.

FRANCOSKI DEMANTI.

PARIZ, 8. maja. Zunanje ministrstvo demantira vse vesti, po katerih naj bi bil poleg francosko-sovjetskega pakta po medsebojni pomoči sklenjen še neki tajni sporazum. Prav tako se zanikajo tudi vesti o posojilu Francije sovjetski Rusiji.

RUSKO NOTRANJE POSOJILO.

MOSKVA, 8. maja. Sovjetska vlada je razpisala notranje posojilo v iznosu 3 in pol milijarde rubljev. Dasi je pa na delu ves državni aparat, da bi se dosegel čim lepši uspeh, so rezultati doslej zelo slabi. Baje je vpisanih komaj 160 milijonov rubljev.

Dnevne vesti

Končni uradni rezultati nedeljskih volitev

JEVTIČEVA LISTA JE DOBILA ABSOLUTNO VEČINO. — OD 2,778.172 ODDANIH GLASOV JE DOBILA 1,738.390.

Volitve za Narodno skupščino 5. maja tega leta so se vršile v redu in miru. Javni ustroj ni bil nikjer kršen. Na 11 voliščih bodo v nedeljo 12. t. m. ponovne volitve.

V nedeljo je glasovalo skupaj 2,778.172 volilcev. Za listo g. Bogoljuba Jevtića je bilo oddanih 1,738.390 glasov. Lista g. dr. Vladka Mačka je dobila 983.248 glasov, lista g. Dimitrija Ljotića 23.814 in lista g. Božidarja Maksimovića 32.720 glasov.

V odstotkih so glasovi razdeljeni takole: za listo g. Jevtića 62.6%, za listo g. Mačka 35.4%, za listo gosp. Ljotića 0.86%, za listo g. Maksimovića 1.18%.

Izid v dravski banovini.

Banska uprava dravske banovine objavlja naslednje službeno poročilo o izidu volitev v dravski banovini:

število volil. upravičencev 308.472	
število oddanih glasov	151.846 (47.67%)
lista g. Bogoljuba Jevtića	125.178 (82.43%)
lista g. dr. Vladka Mačka	22.510 (14.82%)
lista g. Dimitrija Ljotića	2.513 (1.65%)
lista g. Bože Maksimovića	44 (0.03%)
število neveljavnih glasov	1.601 (1.07%)

Izidi v drugih banovinah.

Primorska banovina: v. u. 247.736, gl. 178.939, J 65.609, MD 111.993, L 974, Mć 363.

Drinska banovina: v. u. 402.194, gl. 299.732, J 204.427, MD 90.890, L 1.462, Mć 2.953.

Zetska banovina: v. u. 242.031, glasov. 189.746, J 154.074, MD 30.633, L 809, Mć 4.230.

Dunavska banovina: v. u. 688.775, gl. 493.249, J 348.485, MD 121.595, L 13.635 Mć 9.543.

Moravska banovina: v. u. 403.563, gl. 319.213, J 255.640, MD 54.601, L 790, Mć 8.182.

Vardarska banovina: v. u. 424.338, gl. 303.764, J 255.519, MD 43.981, L. 966, Mć 3.298.

Savska banovina: v. u. 760.048, gl. 586,026, J 177.789, MD 405.356, L 2157, Mć 724.

Vrbaska banovina: v. u. 272.103, gl. 213.131, J 119.150, MD 91.979, L 117, Mć 1885.

Recipročno potovanje na Dunaj

V dneh od 14. do 19. junija priredi društvo »Putnik« s posebnim vlakom veliko potovanje na Dunaj. Odhod posebnega vlaka je predviden iz Zagreba 14. junija ob 22,45 s prihodom v Maribor 15. junija okrog 4,30. Prihod na Dunaj isti dan ob 9,30, odhod z Dunaja 18. junija ob 8,15. Izletniki si bodo na tem potovanju ogledali vse znamenitosti Dunaja, prirejali izlete v Koblenz, Baden-Baden, na Rax in Semmering. Zaradi raznih izletov, ki jih bodo prirejali Avstrijci letos s specialnimi vlaki oziroma avtobusi k nam in na naš Jadran, smo dolžni v reciprociteto napram Avstriji prirediti ta izlet in prosimo cenjeno občinstvo, da se odzove v čim večjem številu. Izletniki bodo potovali z rednim ali kolektivnim potnim listom in ni potrebno potrdilo o plačanih davkih. Vse natančnejše informacije, prijave najkasneje do 5. junija opoldne, preskrba viz, valute po najugodnejših dnevnih tečajih itd. pri »Putniku«, Maribor, tel. 21-22 in »Putnik« Celje, tel. 119.

Iz finančne službe. V Mursko Soboto je premeščen Franc Dragišič, dosedanji podpoverjenik finančne kontrole pri glavnem finančnem oddelku v Zagrebu.

Pod vojaško zastavo. Sokolsko društvo Maribor II, Pobrežje, se je sinoči poslovilo od svojih članov, ki odhajajo pod vojaško zastavo. Prvi jih je nagovoril načelnik Ban ter jih pozval, naj tudi pri vojakih ne pozabijo na telovadnico. Društvo je odhajajočim priredilo poslovilni večer pri Renčlju, kjer je odhajajočim fantom v lepih besedah orisal pomen naše vojske za našo širno domovino podstarosta Požar. Želel jim je pri vojakih mnogo sreče in uspeha. Zbrani fantje so zapeli več narodnih in sokolskih pesmi. Ves večer je potekel v pravem bratskem razpoloženju ter bo ostal vsem v neizbrisnem spominu.

Koncertna turneja slovenskih učiteljev po Južni Bolgariji. Slovenski učiteljski pevski zbor bo pod vodstvom predsednika JUU in dirigenta Milana Pertota priredil v času od 14. do 29. t. m. koncertno turnejo po južni Bolgariji. Pevski zbor bo odpotoval iz Ljubljane 14. t. m. in bo prispel 15. v Sofijo ter priredil naslednjega dne tam prvi koncert, 17. maja bo matineja v Sofiji, naslednjega dne koncert v Plovdivu, 19. t. m. koncert v Stari Zagori, 20. maja koncert v Kazanluku, naslednega dne pa matineja. Iz Kazanlika odpotuje pevski zbor v Sliven, kjer bo priredil koncert 22. t. m., naslednjega dne pa v Burgasu. Tu bo sodeloval tudi pri proslavi sv. Cirila in Metoda. V Jamboru bo priredil koncert 25. t. m., 26. bo tu priredil matinejo, naslednjega dne pa se vrnil v Sofijo in od tam v domovino. Ob vrnitvi se bo pevski zbor poklonil na grobu blagopokojnega kralja na Oplencu.

Nevarnost pred pižmovkami. Pred nekaj dnevi so v bližini Ljutomera ponovno ujeli pižmovko, kar je dokaz, da se ta žival tudi v naših krajih naglo plodi. Pižmovka ne živi samo od korenin raznih vodnih rastlin in žita ter raznovrstnih sadnih dreves, marveč vdere tudi v klet, ko se ji nudi prilika. Mimo tega pa je pižmovka silno škodljiva ribji zalegi, ker vznemirja ribe v vodah in jih tudi žre. Največjo škodo pa povzroča vodnim napravam, kjer izgloda rove, ki oslabe stabilnost naprav. Na Češkoslovaškem, kjer so pižmovke zaradi lepega kožuha pričeli gojiti, se je tako nevarno zaplodila, da je ogražala razne pokrajine. Domovina pižmovke je Severna Amerika. Interesenti si lahko ogledajo pižmovko pri zoološkem preparatorju g. Fr. Walnerju v Slovenski ulici, ki jo bo nagačil in izročil šolskemu vodstvu v Cezanjevcih pri Ljutomeru.

Danes 8. maja ob 20. uri v dvorani Ljudske univerze predavanje priznane dunajske kozmetičarke ge. HELENE PESSL o temi

MODERNO NEGOVANJE LEPOTE IN OBRAZA.

Vstop prost. Njena asistentka bo 9., 10. in 11. maja sprejemala stranke in jim dajala brezplačna strokovna navodila v drogeriji KANC, kjer dobite tudi vse informacije.

Za kraljev spomenik. Zbirka za kraljev spomenik v Mariboru je narasla že nad 200.000 Din. Zneske pa so prispevali v pretežni večini šibkejši sloji, največ šole s svojimi zbirkami. Obljubljeni so tudi večji darovi. Spomeniški odbor bo pričel te dni s poživljeno nabiralno akcijo.

Gradbeno gibanje. Gradbena dovoljenja so dobili Karolina Sterova za gradnjo enonadstropne stanovanjske vile v Einspilerjevi ulici, Rozalija Ekentova za gradnjo enonadstropne stanovanjske vile v Dalmatinski ulici, Jakob Senekovič za nadzidavo nadstropja na stanovanjski hiši v Vojaški ulici, Rudolf Kiffmann pa za gradnjo dvonadstropne stanovanjske hiše v Kejžarjevi ulici. Uporabno dovoljenje sta dobila Franc in Ana Salcnerjeva za visokopritlično stanovanjsko hišo v Metelkovi ulici.

Obiskovalcem našega Pohorja, ki se zavoljo blata, snega ali kateregakoli vzroka letos še niso popeli na njegov greben, naj bo povedano, da so poti popolnoma suhe in porabne. Le proti Ruški koči je še nekoliko snega po cesti in zametih, je pa docela pohojen in trd, tako da prav nič ne ovira hoje. Preseneče bo pa vsak nad silnim opustošenjem, ki ga je zadnji vihar povzročil nekako v sredini med Bolfenkom in sv. Arehom. Velike in mogočne smreke so izrute in leže vskrižem ali pa so prelomljene črez sredino kakor se zlomi slaba šibica. Treba bi bilo te ovire odstraniti s pota. — Vprašanje je seveda, kdo naj to stori?

Ureditev poti na Kalvarijo. Najlepša razgledna točka v Mariboru je prav gotovo Kalvarija. Poti na Kalvarijo in razna mostičča pa so v silno slabem stanju. Zato je mariborsko Olepševalno društvo sklenilo prispevati za popravilo pešpoti in mostišč znatnejši znesek. Pričakovati je, da bodo poti na Kalvarijo uredili še letošnjo pomlad.

ODVETNIK

DR. ZDENKO SENKOVIČ

vljudno naznanja, da je otvoril svojo odvetniško pisarno v Prešernov. uli 1/II. nad trgovino Bata.

»Službeni list« dravske banovine objavlja v letošnji 36. številki: Uredbo o zaposlitvi tujih državljanov; uredbo o spremembah in dopolnitvah uredb o skupnem davku na poslovni promet; navodila o sklepanju pogodb z učenci v industrijskih podjetjih, o izdajanju poslovnih knjižnic in o opravljanju pomočniških in mojstrskih izpitov tvorniških delavcev; znižanje cen soli; ukinitev nekaterih monopolnih taks in objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin.

Službo dobi. Mariborska Borza dela nujno išče frizerko. Podrobne informacije pri borzi v Gregorčičevi ulici.

Nočna lekarniška služba. Jutri v četrtek bosta imeli nočno lekarniško službo Maverjeva lekarna »Pri zamorcu« v Gosposki ulici in Sirakova lekarna »Pri angelu varhu« na Aleksandrovi cesti.

Jadranska umetniška razstava prof. Stjepana Bakovića ostane na občo željo našega občinstva odprta še do 13. maja, tako, da si jo more vsakdo ogledati, ki je do sedaj še ni videl. G. prof. Baković je vpošteval to željo, da da možnost tudi našemu dijaštvu, da si jo ogleda. Vstopnia 4 Din, za dijake polovična, za skupine šol 1 Din za osebo. — Vstopnina gre v korist Jadranske straže za Mladinski dom v Bakru.

MP — plinarna svojim odjemalcem. Zaradi raznih kulturnih prireditev odpade predavanje o kuhi in peki s plinom danes ob 20. uri, opozarjamo pa naše odjemalce, da se vrši zadevno predavanje danes ob 16. uri v dekliški meščanski šoli, vhod Razlagova ul. 14.

V soboto 11. maja

PLANINSKI PLES

v vseh prostorih „UNIONA“

24. redni občni zbor Slovenskega trgovskega društva v Mariboru bo v petek, 10. tm. ob 20. uri v restavraciji »Narodnega doma« ter prosimo vse članstvo za polnoštevilno udeležbo. Po članih vpeljani prijatelji društva vljudno vabljeni!

»Velika kavarna«: vsak dan variete in koncert Rusov.

Mlad pohotnež. Pri Devici Mariji v Puščavi je napadel neki 16letni Josip M. 13letno Angelo Janžekovičevo, jo zavlekel v samotni kraj in jo tam onečastil. Ko so ga orožniki izsledili, jim je priznal, da je tudi v Prepoljah napadel neko 15-letno deklico in jo oropal. Izročili so ga sodišču.

Aretiran nasilnež. Že ves popoldne je popival Martin C. in postal zelo nasilen. Ko je prispel v Tattenbachovo ulico, je navalil tam na nekega moškega in ga pričel brez vsakega povoda pretepati. Stražnik je Martina le z največjo težavo spravil v policijske zapore. Aretirana je bila tudi neka Jožica K., ki je bila z njim v družbi.

Aretiran napadalec. Košaški orožniki so aretirali 18letnega Ivana Gamzerja, ki je pred dnevi, kakor smo že to poročali, udaril z motiko po glavi Srečka Bohla s tako silo, da mu je prebil lobanjo in je Bohl podlegel poškodbam. — Aretirani Gamzer prizna dejanja, zagovarja pa se s silobranom. Izročili so ga sodišču.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 8. maja: Zaprto.

Četrtek, 9. maja ob 20. uri: »Prebrisani Amor«. Red C. **Znižane cene.**

Petek, 10. maja: **Zaprto.**

»Prebrisani Amor« po znižanih cenah. Domačo glasbeno noviteto, opereto »Prebrisani Amor«, ki jo je napisal in uglasbil režiser mariborskega gledališča Pavel Rasberger, ponove v četrtek, 9. tm. za red C in prvič po znižanih cenah. — Pestra melodika glasbe in prisrčna ter zabavna vsebina sta glavni odliki tega dela.

V soboto 11. t. m. bo premiera »Poljske krvi«. Pokojni skladatelj Oskar Nedbal, znan širom vsega glasbenega sveta po svojih delih, je prav s to opereto dosegel svoj največji uspeh. Glasba tega dela je temperamentna, mestoma folkloristično pobarvana, dejanje, ki se godi deloma v Varšavi, deloma pa na podeželskem veleposestvu, pa je zabavno in razgibano. Po dolgem presledku uprizore sedaj to opereto v skoro popolnoma novi zasedbi. Režija je Rasbergerjeva, koreograf je Harastovič, nastopijo: Udovičeva, Barbičeva, Zakrajškova, Starčeva, Sancin, P. Kovič, Harastovič, Rasberger, Grom, Stupica, Verdonik in Šauperl. Premiera bo za red D.

KINO

GRAJSKI KINO

predvaja velefilm

»Plavolasa Venera«

V glavni vlogi znamenita filmska igralka **Marlena Dietrich,** ki igra idealno mamico, prikupljivega sinčka igra Rita La Roy. Sijajni nastopi Marlenove v Parizu.

Pred filmom krasen nastop mulatkinje Joha Baku v svojem arabskem plesu in pa sestre Blanc in Noir v veselem duo-plesu. Spremlja domača godba Pall-Cigan.

Kino Union. Od danes dalje vesela opereta »Suzana« z Lilan Harvey.

Nevarna zlikovca sta 24letni delavec France M. in njegov pajdaš Vinko K., ki sta pretekli ponedeljek popivala v Matelovi gostilni na Pobrežju. Ko se je natakarica za trenutek odstranila iz gostilniške sobe sta naglo prebrskala predale in pospravila v svoje žepe več predmetov vrednih 500 Din. Ko so ju orožniki aretirali, sta tatvino odločno zanikala, toda pri preiskavi so našli orožniki pri njih še nekaj ukradenih predmetov, ki so bili last Matelove natakarice.

Maščevalna služkinja. Na Pobrežju je bila pri neki posestnici zaposlena delj časa Lizika K. Ko pa ji je pred dnevi gospodinja odpovedala službo, se je Lizika zaradi tega grdo maščevala nad njo. Skrivaj ji je odnesla več parov čevljev, razno obleko in perilo ter nekaj jestvin v skupni vrednosti nad 1.000 Din. Gospodinja je tatinsko služkinjo prijavila policiji, ki jo je kaj kmalu izsledila in aretirala. Liziko je policija izročila sodišču.

Kolesarji pazite na svoja kolesa. Ne mine dan, da bi ne imeli na policiji zabeležene tatvine kolesa. Policija je sicer ukrenila vse potrebno, da bi prišla do živega organizirani tatinski tolpi, toda spretni tatovi se uspešno izmikajo policijskim organom. Tako je tudi včeraj popoldne neznan kolesar odpeljal trgovski vajenki Anici Helerjevi izpred neke gostilne na Teznem kolo, na katerem je imela dva zavoja in v njih razne delikatesne predmete v skupni vrednosti nad 2000 Din. Kolo je imelo evidenčno številko 74.710. Tudi je tat odpeljal včeraj popoldne 1000 Din vredno kolo dijakinji Greti Steinovi, stanujoči v Prešernovi ulici. Kolo ima evidenčno številko 74.502.

Riziko dela. Pri razkladanju sodov je včeraj popoldne doletela 25-letnega uradnika Oskarja Gornika huda nesreča. Z voza se je skotalil poln sod in pritisnil Gornika s tako silo ob zid, da mu je zlomil levo nogo. Gornik je moral iskati takojšnje pomoči v mariborski bolnišnici.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 14.4 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 8.3 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 15 stopinjah 736.8, reduciran na ničlo pa 735; relativna vlaga 78; vreme je oblačno in deževno; vremenska napoved ne napoveduje nobene bistvene spremembe.

Unione čokolada Unione kakao Unione bonboni

Lepi uspehi zadruge „Pohorski dom“

SKRB ZA NAPREDEK TUJSKEGA PROMETA NA NAŠEM POHORJU. — OBČNI ZBOR ZADRUGE.

Pri »Orlu« je bil sinoči redni letni občni zbor zadruge »Pohorski dom«, ki ga je otvoril in vodil požrtvovalni predsednik, ravnatelj g. Rodošek. Uvodoma je pozdravil vse navzoče, nato pa se je v vznešenih besedah spomnil tragične smrti blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, katerega spomin so prisotni počastili s trikratnim »Slava« klicem. V daljših izvajanjih je nato g. ravnatelj Rodošek podal izčrpno poročilo o delovanju zadruge v preteklem letu, orisal pa je tudi bodoče smernice delovanja vseobče koristne zadruge »Pohorski dom«. Iz tajniškega poročila, ki ga je podal neumorni tajnik g. Gorup je razvidno, da šteje zadruga 101 člana, ki so sami magistratni nastavljenci. Tekom minilega poslovnega leta je na novo pristopilo 8 članov, umrl pa je 1 član. O poslovanju in v pogledu tujskega prometa na našem Pohorju je poročal tole:

Eno najvažnejših del zadruge v minilem letu je bila zgraditev nove električne centrale, ki predstavlja v tujsko-prometnem oziru zelo veliko pridobitev. Elektrarna »Pohorski dom« oddaja tok tudi Mariborski koči, s katero je zadruga sklenila posebno pogodbo, nadalje tudi nekaterim zasebnikom v bližnji okolici. Veliko pažnjo je zadruga posvetila odcepu ceste, ki vodi od banovinske ceste Reka - Ruška koča k Pohorskemu domu in k Mariborski koči. Ta cesta je za vedno bolj se razvijajoči tujski promet na Pohorju neprecenljive vrednosti. Letos je večina planinskih domov in koč na Pohorju dosegla velike ugodnosti za goste, ki prebivajo najmanj 7 dni, s tem, da imajo počenši s 1. majem brezplačen povratek. Važna sprememba na Pohorskem domu je nastala s tem, da je »Pohorski dom« dobil 1. maja novo najemnico, ki jamči da se razne pritožbe ne bodo več ponavljale. Na podlagi večletnih izkušenj so bile cene za prehrano regulirane in so se v splošnem znižale za okrog 20%. Mimo tega imajo gosti pri večdnevnem prenočevanju popuste, ki se gibljejo med 10 in 30%. Tudi je lani zadruga »Pohorski dom« organizirala nekaj manjših prireditev, ki so vse uspele. Zadruga se je po svojih zastopnikih udeležila raznih občnih zborov in drugih prireditev ter vselej propagirala čim večji obisk »Pohorskega doma«.

Gospodar »Pohorskega doma« g. Bezlaj je poročal, da je bilo zunaj stavbe postavljenih nekaj klopi, nasajen je bil še ostali del goloseka s 1500 sadikami smrek, bora in mecesna, ob poti proti Bolfenku pa je zadruga nasadila drevored z jerebikami, ki pa so jih neznani zlikovci skoraj uničili. Obisk doma se je v splošnem držal višine leta 1933., znatno pa je presegel onega iz leta 1932. Lani je prenočevalo na »Pohorskem domu« 867 gostov, ki so prebili skupno 3276 noči.

O gradnji Pohorske ceste je izčrpno poročal geometer g. Vončina. Podal je jasno sliko o stanju gradnje te prevažne ceste, poročal pa je tudi ves historiat in finančno plat.

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal ravnatelj g. Barle je razvidno, da je zadruga visoko aktivna. Podčrtaval je zlasti veliko požrtvovalnost članov, ki so omogočili gradnjo električne centrale na »Pohorskem domu«. Končno je g. inž. Tomšič podrobno poročal o zgradbi električne centrale, nakar je v imenu nadzornega odbora g. ravnatelj Barle predlagal odboru razrešnico, ki je bila tudi soglasno sprejeta.

Na dnevnem redu so bile volitve nadzornega odbora. Ponovno so bili izvoljeni gg. ravnatelj Barle, inž. Tomšič, inž. Baran, Bezlaj, Kramberger in gospa Gobovičeva.

Ob zaključku občnega zbora je predsednik g. ravnatelj Rodošek še poročal, da čakajo zadrugo še važne naloge. Z zgraditvijo Pohorske ceste bo treba misliti na zgradbo garaž in nakupa potrebnega zemljišča, kjer bi naj te garaže stale. Tudi napeljava telefona bi bila zelo potrebna. Najvažnejše pa je to, da bo zadruga pri sedanjih napravah umno gospodarila in si še nadalje pridobivala zaupanje gostov, domačih in tujih. Včerajšnji občni zbor je jasno izpričal lepe uspehe, ki jih je rodila zadružna volja in lep napredek, na katerega so lahko ponosni mariborski magistratni nastavljenci.

Slovenska narodna pesem

KONCERT AKADEMSKEGA PEVSKEGA ZBORA IZ LJUBLJANE V MARIBORU.

Ljubljanski akademski pevski zbor si je na široko utrl pot v naši javnosti. Sloves, ki si ga je pridobil s svojim sistematično izvajanim umetniškim poslanstvom, sega danes že preko meja naše domovine. Na četrtkovem koncertu je APZ utrdil v mariborski glasbo ljubeči publiki mnenje glede visokih umetniških kvalitet zbora, ki je danes po zaslugi zborovega tvorca in voditelja zborovodje Fr. Marolta naš najboljši moški zbor.

Nastopili so s sestavno izbranim stilskim programom, v katerem je bogato razprostrta dragocena galerija naše glasbene folklore. V najpestrejši melodiki je zazvenela vsa tista naša narodna glasbena motivnost, ki jo srečujemo v našem panonskem, sredozemskem, gorenjskem in dolenjskem svetu. V ta štiri področja naše narodne pesmi je bil razdeljen koncertni program, ki so ga izvajali naši akademiki pevci z eksaktno uglajenostjo in zborovsko strnjenostjo. Četrtkov koncert je hkrati dokazal neverjeten razmah, ki ga iz leta v leto pokazuje zbor pod vodstvom svojega neutrudnega dirigenta Fr. Marolta.

V prvem delu (Panonija) so si sledile ljubka in preprosta »Prelépo polié« v Kimovčevi priredbi, po Fr. Maroltu obdelana »Ljúbi kónja jáše«, potem »Vóznica« s starinsko motivnostjo o materi detomorilki in melodičnostjo, ki je sorodna maloruskim narodnim glasbenim tvorbam. »Lepa Vida« ima epski poudarek, »Žuta vúga« pa napev z instrumentalno linijo. Vse tri je priredil M. Tome. V svojih pianissimih, ki najprej naraščajo in potem zopet upadajo, izredno učinkovita in vendar preprosta je »Flósarska« v Devovi obdelavi.

Drugi del koncertnega sporeda je obsegal sredozemske napeve. Široka epika veje iz »Kralja Matjaža«, prirejenega po M. Tomcu, sledila je »Barčica«, obdelana po F. Maroltu, »Od mrtve deklice« po E. Adamiču, humorna »Žena — mož« po V. Ukmarju z napevom instrumentalnega značaja, ter pijančkarsko šegavi »Vinski brat« po J. Kocijančiču v vipavskem napevu.

V neskaljeni pristnosti gorenjske glasbene folklore je zaživela epsko podčrtana »Lámbergar in Pegam« v M. Tomčevi obdelavi, »U kwóštr be šwá«, »Koleda« in »Vojaška«, vse tri v Maroltovi priredbi, ter »Potrkan ples«, prirejen po V Ukmarju.

V vsem svojem tipičnem dolenjskem veselju in živahni razgibanosti, pa tudi pobožni resnobi, so doneli napevi iz četrtega dela »Dolenjsko«, tako satirična »Čukova ženitev« v Ukmarjevi priredbi, več tipično dolenjskih veselih pesmi združujoča »Ribniška« v Fr. Maroltovi obdelavi, potem »Kan'galiléjska ohcet« s koralnim napevom, »Furmanska« z izrazito slovenskim napevom ter »Od žégnanga brétafa« z zvezo dveh stilno različnih melodij.

Zbor, ki šteje okoli 60 pevcev, predstavlja čvrsto zgrjeno celoto, kjer se sestavno ubrano prelivajo mehki prvi tenorji z dinamično močnejšimi drugimi tenorji, baritonsko zveneči prvi basi s polnozvočnimi nizkimi basi. Altistka ga. Franja Bernot-Golobova je v »Lepi Vidi« v svojem solističnem nastopu razlila vso blagodonečo širino svojega glasu, ki se je v prijetni melodiji in učinkovito zlival z zborovsko celoto. V »Ribniški« pa je g. L. Puš zajel vse značilnosti dolenjske narodne melodike. Najvišje priznanje pa gre zborovodji g. Marolt u, ki ima zbor v njem svojega zaslužnega ustanovitelja, voditelja te oblikovatelja. —c.

Radio

Radio Ljubljana. Spored za četrtek 9. tm .Ob 12: plošče; 12.45: poročila; 13: čas, vreme, obvestila; 13.30: plošče; 14: vreme, borza, spored; 18: plošče; 18.20: sloveščina; 18.40: čas, poročila, spored, obvestila; 19: kmečki trio; 19.30: nacionalna ura; 20: prenos iz Beograda; 21.30 čas, poročila, vreme, spored; 22: radio-orkester.

Nekaj življenjskih resnic.

Mož je ogenj, žena gorivo; vrag piha vanje.

Spomladi so vse žene lepe in dobre. A samo v moških očeh.

Bolj ko si dober in sladek, bolj bod muhe letele nate.

Modrega človeka preživljajo neumni, neumni se preživljajo s svojim delom.

D. B.:

Pustolovka Ela

Gospodična Ela je bila pustolovka v pravem pomenu besede. Bila je vse: lepa, duhovita in s tem seveda tudi popularna. Nič koliko moških je hranilo v spomin na njo in lepe urice preživete z njo slike, ki so si bile povsem enake in so predstavljale žensko bitje velikih oči, lepo zarezanih usten, fino izoblikovanega nosu in gladko počesanih las. In bi bilo vse prav, ko gospodična Ela ne bi imela ene same pogrešne strasti. In ta je bila neodoljiva želja osvojiti si čim več moških. To je bil prav za prav vzrok njenemu pustolovstvu, ki je obstajalo v tem, da je s svojo koketnostjo priklenila nase moškega in ga potem, ko je z njim preživela nekaj lepih tednov ali mesecev, na prav krut način odslovila. V tem je uživala, ko je videla pred svojimi nogami skrušene moške, ki so jo prosili ljubezni in sočutja. Za lepo in pretkano pustolovko Elo pa je bila taka ljubezenska avantura samo delček v nizu neštetih ljubezenskih pustolovščin.

Med moškimi, ki so bili njene žrtve, so bili različni temperamenti in značaji. Za nekatere je bilo poznanstvo z Elo prav tako samo interesantno doživetje in nič več. Drugi so ob slovesu obupavali in se nazadnje potolažili in pozabili na vse v objemu nove, zvestejše ljubice. So pa bili zopet taki, ki so vzeli vso zadevo preresno in tudi nosili temu primerne posledice. Neki literat se je prav zaradi nje vda! pijančevanju in se izgubil. Neki slikar pa je zaradi razočaranja v ljubezni pri gospodični Eli dal slovo posvetnosti in šel za kapucina. Sicer pa: kdo bi popisaval usodo vseh njenih žrtev? Bilo bi jih preveč!

In vendar je tudi za pustolovko Elo prišel čas, ko je spoznala vso podlost svojega ravnanja z moškimi in se tudi temu primerno spokorila. Prišlo pa je to precej nepričakovano.

Bilo je na nekem dobrodelnem akademskem plesu. Ker je Ela prav pred nekaj dnevi končala »ljubezensko razmerje« z nekim profesorjem, si je ta večer izbrala novo žrtev. Stregla je (kot dobrotnica študirajoče mladine seveda!) pri buffetu in pri tem pridno zavijala oči in se nasmihala vsem in vsakemu posebej. Neizkušeni študenti so šli na limanice kot muhe. Kmalu je imela okoli sebe roj mladih in od poklonov prekipevajočih kavalirjev. Bila je srečna, ko je videla okoli sebe toliko njene ljubezni željnih mladih mož. Vendar njene nove žrtve ni bilo med njimi. Žrtev, ki si jo je izbrala tokrat, je bil medicinec Feliks, in ta je slonel ob stebru na drugi strani dvorane in se ni prav nič zmenil za koketerijo pustolovke Eve.

Pri prvem plesu, ko so volile dame, je Ela poiskala Feliksa.

»Prosim, mladi otožni gospod,« je zagostolela ljubko. Prav nič jo ni spravilo iz tira, ko se je Feliks opravičil, da ne pleše.

»Nič zato, bova pa skupaj popila čašico likerja in se kaj pomenila. No, prosim, ne odklonite! Vi ste tako sami in otožni in hočem, da se nekoliko razvedrite!«

Feliks ni mogel odreči. V senci zasenčene svetilke ob majhni mizici sta sedela in govorila. Eline oči in drugi njeni čari so storili svoje. Pobratila sta se in ko se je Elinim čarom pridružil še učinek sladke in opojne pijače, je bil Feliks že v njenih mrežah. Pozabil je na svoje skromno dekle v domačem kraju, ki se ni moglo primerjati z Elino razkošno in osvajajočo lepoto. Pozno v jutro je spremljal Elo in v njeni diskretni sobici v poljubih in sladkostrastju utonil v blaženstvu in sladki pozabi.

Bilo je v zgodnji pomladi. Feliks je ob Eli živel tudi notranjo pomlad. Dan za dnem sta se sprehajala ob solnčnih obronkih gozda, kjer so cvetele in dehtele prve pomladanske rože. Sedala sta pod dehteče akacije in se zopet lovila med drevjem kot dva otroka. V hladnih nočeh pa sta često v Elini sobici prisluškovala utripom svojih src.

Ko se je pustolovki Eli zdelo, da je Feliks že ves njen in popolnoma zaverovan v njo, se je odločila. Nekega večera, ko sta se izprehajala po aleji razcvetelih kostanjev, mu je po ovinkih povedala, da ni vredna njegove ljubezni.

»Ti, Feliks, me ljubiš. To vem. A bojim se te ljubezni, če pomislim, da ne more biti večna. Mlad si še, pred teboj je še dolga pot do končnega smotra. Kaj se lahko med tem zgodi? Usoda naju bo ločila in bova trpela oba. Če pa se ločiva sedaj, bo bolest manjša... Nočem, da bi bil nesrečen zaradi mene, ker res nisem vredna tvoje velike ljubezni...«

Pretkana Ela je uživala ob pogledu na obupanega in nesrečnega Feliksa, ki jo je rotil in prosil. Nazadnje mu je zadjala najhujši udarec.

»Saj niti ne vem, če sem te res ljubila. Zdi se mi, da je bila to samo trenutna opojnost. Pomlad je... Nočem, da bi si nekoč očitala, da sem varala tvoja in svoja čustva, se igrala z njimi...«

Podala sta si roke. Feliks je odšel. Ela je triumfirala ob novem doživetju, ki pa bo kmalu pozabljeno ob novi pustolovščini.

Prišlo pa je drugače. Po nekaj tednih, v neki jasni poletni noči, ko so že odcvetavali kostanji pod Elino sobico in je Ela v sobici urejevala svoje albune, je pod oknom počil strel. Ko je pogledala skozi okno, je videla pod kostanji gručo ljudi. Stekla je na ulico. Prerila se je v ospredje. Toliko, da ni zakričala.

Sključen je na tleh ležal Feliks. Črni lasje so mu padali preko oči, iz senc je curljala kri. Ubogi, mladi fant ni mogel pozabiti in preboleti lepe pomladi, vonja dehtečih rož in akacij, sprehodov pod cvetečimi kostanji in konca velike ljubezni do Ele. Sedaj je ležal tu pred njo, s curkom krvi preko obraza in ostekleneli mi očmi. Podoba strte sreče, izgubljenih nad...

Tisto noč je Ela prejokala v svoji sobici. Čutila se je veliko grešnico. In temu spoznanju je moral položiti na oltar svoje mlado življenje medicinec Feliks, njena poslednja žrtev...

Alphonse Daudet:

GREH ŽENE

ROMAN. 72

Zdelo se je, da je bil nagovorjeni zmeden, ker si je popravil binokel, ko da bi hotel najti česa, kaj naj odgovori.

»Nisi ugenil, moj stari Chuchin; pri teh stebrih iščem nekaj, kar ni za tvojo košaro...« Utihnil je spet in prisluhnil proti postaji; tisto, o čemer je mislil, da je vlak iz Pariza, je pa bil le šum jeza. Potem je spet nadaljeval, nagibajoč se proti čolnu: »Kaj je pa novega pri vas? Gospodar se vam še ni vrnil iz Alžira?«

»Kaj brbljate neumnosti, kakor da vam Rosina itak ne pove vsega, kar se dogaja pri nas!«

Gospod Alexandre se je našobil. Ogibal se je pogovora o Rosini z njenim očetom; nekoliko iz čuta dostojnosti, česar preprosti starec seveda ni umel, nekoliko pa iz strahu, da ne bi bilo neprijetnih besed. Da obrne pogovor v drugo smer, je zaklical: »Ej, Chuchin, poglej, kako ti gre tvoj najemnik v klet.« In zares, prav tedaj je prihajal stric Georges iz svoje barake, mežikajoč pred odsevom svetlobe z vodne gladine; noge so se mu tresle, v rokah pa je držal veliko ribiško palico.

»Pokveka!« je zamrmral stari ribič s prezirom vaščana do človeka, ki ne more več delati. »Nu, to je bila zares pametna misel, nastaniti v tej baraki to vrečo mrčesa... Kaj neki hoče s tem trnkom? Lovljenje rib sedaj še ni dovoljeno...«

Mar ne vidiš, da ima na koncu privezano steklenico? Hoče zajeti vode v Seinei...«

Ker je bil breg zelo visok, si je stari Georges izmislil ta način, da bi segel do reke. Voda je pa bila tedaj nizka in starec se je zastonj trudil, da bi jo dosegel, zato je legel na trebuh vrhu brega. Alexandrea in Chuchina je ta pantomina izredno zabavala.

»Zlomil si bo še vrat.«

»Zares, čisto na robu je že; teža glave ga bo gotovo povlekla doli... Pazite, ej, stric Georges... na, glej ga!«

Tisti hip je odjeknil po obeh bregovih obupni in divji klic na pomoč, eden tistih krikov, v katerega iztisne človek vso svojo živalsko moč. Kmetje, ki so delali na bližnjem polju, so ugenili po gibanju trstja na bregu tisto mesto, s katerega se je bil starec prekucnil, zato so urno priskočili in ga z velikim naporom izvlekli iz vode. Šele tedaj, ko so ga vsega tresočega se od mraza in mokrega položili na breg, je privesla tja Chuchin, da hinavsko pomaga, dasi je še hip prej upal, da se je za vedno iznebil svojega gosta.

Nekako istočasno je prispel na postajo vlak iz Pariza in kmalu se je pojavila na mostu Sautecoeurjeva sinaha, oblečena v lahko pomladno obleko z rožnatimi trakovi, ki ji jih je veter opletal okoli nog. Prišla je spremit svojega moža, zdaj jo je pa spremljala neka krepka, nizka in zasopla gospa, ki je porivala pred seboj otroški voziček. Bila je gospa Noëlova, žena nekega licejskega profesorja v Parizu, ki je najela sobo v Eremitagei, da bi mogla njena hčerkica vdihavati tisti zdravi gozdni zrak. Ko je Sautecoeurjeva opazila starega oskrbnika, je močno zardela in zaprosila gospo Noëlovo, naj jo počaka doli pri reki, nato se je pa vznemirjena približala gospodu Alexandreu, ki je postrani opazil, da prihaja, se pa vendar ni niti genil z mesta, ampak je še dalje ostal naslonjen na mestno ograjo. Z naglim in tihim glasom sta izmenjala nekaj besed:

»Princ je na Grosbourgu... Sestanek v gozdu... Chène-Prieur.«

»Nemogoče... Preveč pazijo name.«

»Kdo, Indijanec?«

»Da... Ubije me!«

Tedaj so pričeli prihajati mimo ljudje, kmetje in obrtniki. Pekinja ju je pozdravila iz svoje kočije, mesarski vajenec, ki je jahal in držal pred seboj na konju košaro mesa, se je pa okrenil k njima in se nasmehnil. Gospod Alexandre je storil ko da ji pripoveduje o nezgodi strica Georgesa, zato je govoril glasno in ji z živahnimi kretnjami kazal tisto mesto na bregu, kjer je bilo trstje pogomljeno, kakor tudi barako, v katero so starca odnesli. »Ah, mislil sem že, da bomo morali naročiti Foucartov voz.« Nato pa čisto tiho: »Potem jutri v četrtek na trgu v Corbeilu... ob enajstih pri draguljarju v ulici Saint-Spire... izbrala bosta tam skupaj dragulje.«

»Ne vem, ne morem čisto za gotovo obljubiti...« je odgovorila mlada žena v negotovosti in gledala tja proti jezu d'Evrya, od koder se je slišal šum. Potem je pa dodala glasno, da so jo oni v bližini mogli slišati: »Ubogi stric Georges! Tako star, pa pljučnica... Nu srečno, gospod Alexandre!«

»Gospa...«

Perice na bregu so delale dalje in živahno tolkle s svojim perilom, da je odmevalo od mosta, kar jih pa vendar ni oviralo, da ne bi bile pozorno spremljale vsega skrivnostnega pogovora tiste dvojice.

(Se bo nadaljevalo)

Boj proti nikotinu

Vsi strokovnjaki so si edini v tem, da moramo pripisovati vse kvarne vplive kot posledico kajenja le tobakovemu strupu nikotinu. Več je že znanih načinov, kako odpraviti iz tobaka nikotin. V glavnem gre tu za izvlečenje nikotina po raznih več ali manj uspešnih patentiranih načinih, kakor tudi po fermentiranju tobaku. Vzgojili so namreč take nove vrste nost zmanjšati že na polju nikotin v tobak. Vzgojili so namreč take nove vrste tobaka, ki imajo že po naravi malo ali skoraj nič nikotina. Najvažnejše pri teh novih vrstah je to, da okus novega tobaka nič ne trpi. Tudi je dognano, da množina nikotina v tobačni rastlini ni v nobeni zvezi z okusom.

Na videz je stvar prav enostavna, kako vzgojiti nove vrste tobakove rastline, ki ne bodo imele v sebi toliko strupa nikotina. V resnici pa temu ni tako. Vsaka tobačna rastlina da namreč do 100.000 semenskih zrnc in je treba vse potomce ene rastline, da pridemo do uspeha, več let gojiti in opazovati. Tako vzgajanje pa zahteva mnogo truda, časa in prostora. Vendar pa se je posrečilo vzgojiti take vrste tobaka, ki nimajo nič ali pa le prav malo nikotina. Vzgojili so jih v Nemčiji že pred leti. Lani pa se je podoben uspeh posrečil še pri drugih vrstah tobaka.

Pričakovati smemo, da bomo v nekaj letih kadili naravni breznikotinski tobak. Zanimivo je tudi, da so stroški za vzgojitev nove breznikotinske tobačne rastline v primeri s koristnostjo le majhni. Naša monopolska uprava je pred kratkim izročila v promet breznikotinske »Vardar«, po katerih pa sega le nežnejši spol in njso strastnim kadilcem povšeči. Če bodo strastni kadilci »obrajtali« izdelke iz breznikotinskega tobaka, to bo pokazala seveda šele bližnja bodočnost.

Mehanika čitanja.

Kakor znano, se oko pri čitanju ne premika enakomerno, marveč skokoma. Pri čitanju zajame oko skupino črk naenkrat, potem pa mahoma skoči na drugo. Z najnovejšimi poizkusi so dokazali, da se med tem preskokom zveza med očesom in centrom vida v možganih prekine Zaradi tega je približno 3 desetinke sekunde popolnoma slepo. Čitanje je tedaj bliskovito naglo menjavanje vida in slepote.

Poliglot.

»Gospod profesor, vi obvladate silno mnogo jezikov?«

»Da, precej jih obvladam, samo dveh ne, in sicer jezika svoje žene in jezika svoje tašče.«

Brestom preti smrt

Že nekaj let opažajo v nekaterih predelih Evrope v nasadih brestov neke vrste epidemično kugo, ki grozi popolnoma uničiti to lepo drevje. Kmalu po vojni so opazili to bolezen na Nizozemskem. Listje okuženega bresta začne veneti, drevo ne poganja več novih vejic in slednjič popolnoma odmre. Sprva so dolžili bolezni neki bacil, pozneje pa nekega lubadarja, ki se res večkrat najde v lesu obolelega bresta. Sedaj so pa točno dognali, da povzroča bolezen neka gliva, proti kateri je znanost zaenkrat še brez moči. Obneslo se tudi ni cepljenje zoper omenjeno glivo. Pojav je zanimiv tudi zaradi tega, ker nam pojasnjuje, kako je mogoče, da so nekatere visoko razvite oblike rastlinstva davnih dob kar nenadoma izginile. Ali je bil povzročitelj brestove kuge prenešen s katerega drugega kontinenta v Evropo, ali je morda že poprej živel pri nas kot nedolžna zajedalka, ki je nato skokoma preživela mutacijo, nj znano. Zelo verjetna je domneva in ima morda marsikaj skupnega tudi s pojavom nenadnih kužnih bolezni, ki dostikrat čisto nepričakovano obiščejo človeštvo, da je taka kužna bolezen prišla tudi nad breste.

Protokoli sionskih modrijanov

Pred sodiščem v Bernu se nadaljuje razprava proti prodajalcem takozvanih protokolov sionskih modrijanov. Zaslišan je bil neki nemški polkovnik, ki ga je predlagal kot pričo zagovornik obtožnice. Polkovnik je pred sodniki izjavil, da protokoli sionskih modrijanov ne vsebujejo navodil, kako bodo Židje zavladali vsemu svetu, čeprav je sam prepričan, da so oni za tako oblast avtentični. Po izpovedbi priče polkovnika vsebujejo taka navodila razgovori o peklu med Machiaveliem in Montesquienom, ki jih je napisal znani Maurice Jolb že za časa Napoleona III., in sicer na zahtevo francoskih prostozidarjev. Po mnenju priče je prav to delo v znatni meri pripomoglo za sestavo protokolov sionskih modrijanov. Med tem pa so vse druge priče, ki jih je sodišče povabilo k razpravi, odločno potrdile, da so protokoli sionskih modrijanov navaden falsifikat. Imenovani polkovnik je bil prvi, ki je omenil, da so v razgovorih o peklu navodila, kako se bodo Židje polastili oblasti nad vsem svetom. Razprava se bo nadaljevala in bo konec dokazal, koliko je resnice na trditvah priče polkovnika Fleischhauerja.

Starost ruskih grč

Moskovski listi poročajo, da je v Sovjetski zvezi nad 3 in pol milijona ljudi, starih nad 80 let in da je med njimi 29.563 starčkov, ki so prekoračili sto let. Največje število ljudi visoke starosti živi na Kavkazu. Institut za fiziologijo starosti proučava sedaj, vprašanje, koliko so točne razne doslej poznane teorije o vzrokih staranja. Omenjeni zavod meni, da je potrebno posvetiti za porast povprečne starosti prebivalstva posebne socialno-higienske ukrepe, na drugi strani pa je potrebno ugotoviti, kateri so pogoji, ki so nujno potrebni za dočakanje visoke starosti. Moskovski listi izražajo upanje, da bo zavod v najkrajšem času izdal razne recepte, po katerih bodo tudi drugi smrtniki sovjetske Rusije in izven njenih mej mogli dočakati tako častitljivo starost.

Razno

ČEVABČIČI, ražnjiči, bržole in morske ribe se pečejo na žari (gradele) vsaki dan in ob vsaki uri sveže v restavraciji »Novi svet« (prej Halbwidl). 2011

TRAJNI KODRI že od Din 80.— naprej. Salon Mrakič, Cankarjeva ulica 1, Kralja Petra trg 4. Spec. barvanje las svetovno znanih tvrdk po najsolidnejših cenah. 1935

POZOR! Razen drugih jedil nudim sledeče specijalitete: Dvakrat na teden morske ribe, bržolice, ražnjiče, ćevapčiće, vse sveže in pečeno na rešetki po zmernih cenah. Točim pristna dalmatinska vina kakor: črno po Din 8.— Opolo in belo po Din 10.— Dobro štajersko vino po Din 12.—. Gostilna »Rotovž« A. Vicel, Maribor, Rotovški trg 8. 1416

Prodam

STELAŽE za prodajalno, dobro ohranjene, odda po zmerni ceni. M. Berdajs, Maribor, Vetrinjska ul. 30. 2006

»PUCH« MOTOR 250 ccm naprodaj po ugodni ceni v Mariboru. Ponudbe pod »Gotovina« na upravo. 2003

Sobo odda

VELIKO PRAZNO SOBO oddam. Studenci, Gregorčičeva ul. 16. 2013

Posest

ENODRUŽINSKA HIŠA na prodaj. Tezno, Ptujska c., Stropnik. 2008

Novozidana enonadstropna HIŠA s 545 m² obdelanega vrta pod ugodnimi plačilnimi pogoji na prodaj za Din 20.000.— Pobrežje, Lovska ul. 29. 2004

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE oddam. Ponudbe pod šifro »Mirno« na upravo lista. 2009

SOBO S KUHINJO dam s 1. junijem v najem za Din 260.—. Smetanova ul. 52. 2002

Službo dobi

DRUŽABNIK(CA), za že vpeljano, dobičkanosno podjetje, z 7000.— Din se išče. Dopisi ali obisk: Planinšek, Maribor, Tattenbachova 20-I. 2010

PRIDNA KUHARICA katera tudi gleda na red v stanovanju, dobi takoj službo. M. Berdajs, Maribor, Trg svobode 6. 2005

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Edini slovenski dnevnik na ozemlju bivše mariborske oblasti je „Večernik".

Ze to priprosto dejstvo nalaga našemu mestu in vsemu slovenskemu Podravju očito nalogo poskrbeti za to, da bo mogel uspešno vršiti svoje nacionalno poslanstvo. To pa bo mogoče le tedaj, ako „Večernik" izpopolni tudi svoje oglase, zlasti male oglase, ki so neverjetno poceni. Sedaj žal pogrešamo stotine Slovencev, trgovcev, obrtnikov, posestnikov, zasebnikov itd., ki bi, ko kaj prodajajo, kupujejo ali iščejo, morali oglaševati v „Večernikovih" malih oglasih. „Večernik" dela za Vas, delajte Vi zanj!

En poizkus Vas bo prepričal

da je SAMORAD pralni prašek, ki je izdelan na podlagi olivnega olja najboljši!

Poizkusite! Zahtevajte vedno SAMORAD pralni prašek.

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ REHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.